

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Co/17/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114215251
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Klenková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8114215251.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD., predsedníčky senátu a sudcov JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Anny Ilčinovej v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanej Slovenskej republike - Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, IČO: 00 166 073, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 7C 217/2014 - 48 zo dňa 24.11.2014 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol a účastníkom náhradu trov konania nepriznal. Zároveň zamietol návrh na prerušenie konania.

V odôvodnení poukázal na dôvody podanej žaloby, ktorým je nesprávny úradný postup Okresného súdu Humenné, ktorý nerozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej lehote v zmysle ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku.

Následne súd poukázal na stanovisko účastníkov konania, obsah pripojených listinných dôkazov, najmä obsah pripojeného spisu Okresného súdu Humenné sp. zn. 5Er 620/2009, citoval ust. § 3 ods. 1 písm. d), ods. 2, § 4 ods. 1 písm. a) bod 1, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, § 19 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákona č. 514/2003 Z. z.), ust. § 41 ods. 2 písm. i), § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len Exekučný poriadok) v znení neskorších predpisov a uviedol, že vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Z exekučného spisu Okresného súdu Humenné vedeného pod sp. zn. 5Er 620/2009 proti povinnému A. G. súd zistil, že dňa 23.07.2009 bola Okresnému súdu Humenné doručená žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu - rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR 13076/08 zo dňa 12.05.2009. Okresný súd Humenné uznesením č. k. 5Er 620/2009-33 zo dňa 04.07.2011, rozhodol o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 09.08.2011. Z odôvodnenia rozhodnutia exekučného súdu vyplýva, že rozhodcovská doložka znemožnila voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodnutie všeobecným súdom. Rozhodcovskú doložku si povinný ako spotrebiteľ nevyjednal. Mohol zmluvu len ako celok podpísať a podrobiť sa všeobecným obchodným podmienkam. Rozhodcovská doložka a následné konanie pred

rozhodcovským súdom viedli k tomu, že povinnému ako spotrebiteľovi bola odňatá ochrana, ktorú mu poskytuje Občiansky zákonník, ako aj Smernica rady č. 93/13/EHS. Uznesením Okresného súdu Humenné č. k. 5Er 620/2009-37 zo dňa 05.09.2011, súd exekučné konanie zastavil postupom podľa § 44 Exekučného poriadku, pričom uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 27.09.2011.

Súd ďalej uviedol, že v rámci exekučného konania má súd právo preskúmať dôkazy aj bez návrhu účastníkov, ako aj ex offo preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky, či priebeh samotného rozhodcovského konania. Exekučný poriadok určuje lehotu na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, nie na vydanie iného rozhodnutia o žiadosti na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. V prípade, ak má súd za to, že nie je zákonný dôvod na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietne, pričom takéto rozhodnutie nemožno považovať za jednoduché, pre ktoré by bola určená 15-dňová lehota. Pre rozhodnutie súdu o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, zákonná lehota neexistuje, teda nemožno konštatovať, že v prejednávanej veci nebola dodržaná lehota na vydanie rozhodnutia, keďže zákon v čase podania návrhu na súd lehotu neurčoval. Zo skutkových okolností, ktoré sa týkajú rozhodovania o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie je zrejmé, že skúmanie vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov si vyžaduje osobitnú právnu úpravu, najmä s ohľadom na to, že sa týkajú právnych vzťahov podliehajúcich režimu spotrebiteľských zmlúv. Žalobca súdu žiadnym spôsobom nepreukázal, aby počas trvania exekučného konania bol v neistote a hrozila mu akákoľvek škoda. Rovnako súdu nepreukázal, že doba od doručenia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do rozhodnutia o jeho zamietnutí viedla k strate jeho legitímnych očakávaní, že nastane zákonom predpokladaný stav a vyvolala riziko ohrozujúce konečné vymoženie pohľadávky. Nepochybne o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súdneho exekútora bolo v exekučnom konaní rozhodnuté. Vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, žalobca i napriek poučeniu súdu podľa ust. § 120 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku žiadnym spôsobom nepreukázal ich vznik. Účastníci konania majú procesnú dôkaznú povinnosť, t.j. povinnosť uviesť dôkaz na preukázanie tvrdených skutočností. Vzhľadom k tomu, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, súd žalobu zamietol v celom rozsahu.

Výrok o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku odôvodnil tým, že ide o tzv. fakultatívne prerušenie konania, ktoré sa týka procesných situácií, v ktorých súd môže, ale nemusí konanie prerušiť. Prerušenie konania je na úvahe konajúceho súdu a je upravené len ako procesná možnosť súdu, nie však jeho povinnosť. Súd má najskôr zvážiť možnosť iných vhodných opatrení a až keď tieto zlyhajú, môže konanie prerušiť. Výber vhodného opatrenia (napr. spojenie vecí, prerušenie konania, vyriešenie predbežnej otázky), slúžiaceho účelu racionálnej organizácie postupu pri vedení príslušného konania, má súd podriaďiť aj zákonnej požiadavke rýchlej a účinnej ochrany práv účastníkov v súdnom konaní (§ 6 Občianskeho súdneho poriadku) a spomedzi viacerých opatrení použiť to, ktorým sa ochrana práv účastníkov konania zabezpečí čo najrýchlejšie a najúčinnnejšie. Rozhodujúcim hľadiskom je hospodárnosť konania, s prihliadnutím na ktorú prerušenie konania predstavuje vo všeobecnosti skôr výnimku ako pravidlo. Podľa názoru súdu, rozhodnutím o zamietnutí návrhu žalobcu na prerušenie konania, bol rešpektovaný účel konania v zmysle § 6 Občianskeho súdneho poriadku, t. j., aby ochrana práv všetkých účastníkov konania bola účinná a rýchla, čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (právo na spravodlivé súdne konanie) a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (právo na to, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov).

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že súd náhradu trov konania účastníkom nepriznal z dôvodu, že žalobca bol v spore neúspešný a žalovanej trovy konania z obsahu spisu nevyplývajú.

V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie žalobca. Namietal odňatie možnosti konať pred súdom, vadu konania, ktorá má za následok nesprávne právne posúdenie z dôvodu aplikácie nesprávneho ustanovenia právneho predpisu, ďalej nedostatočne zistený skutkový stav, ktorý bol neúplne zistený, pretože neboli vykonané navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, v dôsledku čoho súd vec nesprávne právne posúdil. Zdôraznil, že súd nesprávne aplikoval ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., ktoré ustanovenie nadobudlo účinnosť až od 01.01.2013 novelou vykonanou zákonom č. 412/2012 Z. z., a preto ust. § 9 ods. 2 v znení novely zákona č. 514/2003

Z. z. nemohol aplikovať na merito veci. Ďalej namietal, že sa súd nevyjadril k otázke stavu právnej neistoty účastníka exekučného konania. Poukázal na to, že nie je úlohou súdu polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami, ale má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustnými. Uviedol, že Európsky súd pre ľudské práva zdôraznil, že Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovoval požiadavkám čl. 6 ods. 1 Dohovoru, zahŕňajúci aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote. Ďalej poukázal na to, že súd posudzoval rozpor exekučného titulu so zákonom a poukazoval na skutočnosti, ktoré vôbec nesúviseli s predmetom konania. K návrhu na prerušenie konania uviedol, že súd bol povinný pred rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť, ak bol návrh súdu doručený v čase predchádzajúcom nariadenému súdnemu pojednávaniu. Poukázal pritom na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co 174/2014. Navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaná sa k doručenému odvolaniu písomne nevyjadrila.

Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 Občianskeho súdneho poriadku, bez nariadenia pojednávania s nariadením termínu verejného vyhlásenia rozhodnutia, ktorý bol oznámený na úradnej tabuli súdu, ako aj internetovej stránke (§ 214 ods. 2 v spojení s ust. § 156 ods. 1, 3 Občianskeho súdneho poriadku) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Úlohou odvolacieho súdu v odvolaní namietanom nesprávne právne posúdenie bolo zistiť, či súd prvého stupňa na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy.

Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Oboznámením sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania, odôvodnením napadnutého rozhodnutia odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci potrebný na posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku na náhradu majetkovej škody a náhradu nemajetkovej ujmy a vec správne právne posúdil. Namietané nesprávne skutkové zistenia, vrátane nesprávneho právneho posúdenia nebolo opodstatnené. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením uvedeným súdom prvého stupňa.

K námietke týkajúcej sa odňatia možnosti konať pred súdom odvolací súd uvádza, že z postupu súdu nevyplývalo porušenie práva účastníka na spravodlivý súdny proces, ani práva na súdnu ochranu zaručeného Ústavou Slovenskej republiky. Súd na základe výsledkov vykonaného dokazovania vyhodnotil jednotlivé dôkazy v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov vyplývajúcou z ust. § 132 Občianskeho súdneho poriadku jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti, na základe čoho dospel k správny skutkovým zisteniam. Posudzoval uplatnený nárok na náhradu škody z titulu nesprávneho úradného postupu z dôvodu nerozhodnutia v zákonom stanovenej lehote o žiadosti o vydanie poverenia vyplývajúcej z ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. V exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 5Er 620/2009, exekučný súd zamietol žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. K nesprávnemu úradnému postupu súdu nedošlo, lebo súd v zmysle ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku preskúmaval exekučný titul - rozhodcovský rozsudok, či spĺňa podmienku materiálnej vykonateľnosti. Dospel pritom k záveru, že tomu tak nie je a rozhodcovský rozsudok vyhodnotil ako nespôsobilý exekučný titul. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že 15 - dňová lehota sa vzťahuje výlučne na prípad, keď súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu so zákonom a poverenie v danej lehote vydá. V prípade zistenia rozporu žiadosti o udelenie poverenia, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu so zákonom, súd nie je viazaný lehotou 15 dní. Uvedené je odôvodnené požiadavkou náležitého skúmania žiadosti o udelenie poverenia, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu so zákonom a vydaním rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, resp. o zamietnutí poverenia v časti, ktoré musí byť presvedčivo odôvodnené. Z uvedeného vyplýva, že postupom súdu nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu.

Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že pri posudzovaní, či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, Ústavný súd Slovenskej republiky prihliada síce na lehoty, ktoré sú uvedené v ústave alebo v zákone, ale ich nedodržiavanie nepovažuje automaticky za porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti v danej veci. Pojem „zbytočné prieťahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky je autonómny a nemožno ho vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone. S ohľadom na konkrétne okolnosti sa totiž ani v týchto prípadoch postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (napr. sp. zn. I. ÚS 63/2000, sp. zn. II. ÚS 64/1997).

Hodnotenie dôkazov, ako aj rozsah a vykonávanie dokazovania súdom prvého stupňa je vždy vecou súdu. V sporovom konaní posilnenom zásadou kontradiktórnosti majú účastníci dôkaznú povinnosť vyplývajúcu im z ust. § 120 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, t. j. povinnosť nielen tvrdenia, ale aj preukázania nimi tvrdených skutočností. Nesplnenie dôkaznej povinnosti má za následok neunesenie dôkazného bremena. Súd prvého stupňa správne pri uplatnenom nároku na náhradu škody skúmal preukázanie zákonných predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu a z dôvodu nepreukázania existencie škody, ďalšie dokazovanie nebolo hospodárne, ani potrebné pre rozhodnutie v predmetnej veci. Takýmto postupom nebolo porušené právo účastníka na spravodlivý súdny proces, ani na súdnu ochranu, lebo nie je povinnosťou súdu vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Súd na základe výsledkov vykonaného dokazovania sám uzná, ktoré dôkazy sú potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutkových okolností.

Odvolací súd sa stotožňuje s názorom žalobcu týkajúcim sa nemožnosti aplikácie ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. účinného od 01.01.2013. Aplikácia tohto ustanovenia na zodpovednostné právne vzťahy, ktoré vznikli pred účinnosťou novely zákona č. 514/2003 Z. z. vykonanej zákonom č. 412/2012 Z. z., neprichádza do úvahy. Retroaktivita pri aplikácii zákonného ustanovenia, ktoré nadobudlo účinnosť po vzniku zodpovednostného právneho vzťahu nie je prípustná. Aplikácia ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. účinného od 01.01.2013, ktorý podrobne upravuje podmienky, na základe ktorých možno usúdiť na vznik nesprávneho úradného postupu v podobe prieťahov v konaní, nie je možné aplikovať na právne vzťahy, pri ktorých malo dôjsť k zodpovednostnému vzťahu medzi účastníkmi konania pred účinnosťou tohto zákonného ustanovenia, pretože by išlo o retroaktivitu pri aplikácii právneho predpisu. V danom prípade súd prvého stupňa síce citoval uvedené ustanovenie, avšak samotné právne zdôvodnenie spočíva na ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku.

Vo vzťahu k námietke týkajúcej sa nevysporiadania sa so stavom právnej neistoty na strane žalobcu v exekučnej veci, odvolací súd uvádza, že ani táto namietaná skutočnosť nebola opodstatnená. Je nesporné, že v exekučnom konaní vedenom na základe rozhodcovského rozsudku, súd posudzuje návrh na vykonanie exekúcie, exekučný titul, či je súladný so zákonom. Táto povinnosť exekučného súdu vyplýva priamo z ust. § 45 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Ide o súdnu kontrolu zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách v zmysle judikatúry súdov, ako aj Súdneho dvora Európskej únie.

Ani odvolacia námietka žalobcu, ktorý tvrdil, že o návrhu na prerušenie konania nebolo konajúcim súdom procesným spôsobom rozhodnuté, nebola dôvodná. Z napadnutého rozsudku totiž vyplýva, že súd prvého stupňa o podanom návrhu na prerušenie konania riadne rozhodol, pričom odvolací súd sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku aj v tejto časti.

Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny v súlade s ust. § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 224 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a zásadou úspechu žalovanej v odvolacom konaní, ktorej náhrada trov odvolacieho konania priznaná nebola, lebo návrh na priznanie predložený nebol (§ 142 ods. 1 v spojení s ust. § 151 ods. 1, 2 Občianskeho súdneho poriadku).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozsudku odvolanie nie je prípustné.